

ब्रह्मभूतो ब्रह्मवदत्यंत निर्लेपः ईश्वरं निमित्तं योनिमुपादानं पतिपालयितारं ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ईशानानां ब्रह्मादीनामपि दृष्टं कपर्दिनं जटाजूटवंतं चेकितानं चेतयंतं परां प्रकृष्टां योनिमधिष्ठानं तिष्ठतः
स्थावरस्य गच्छतो जंगमस्य ॥ ६३ ॥ दुर्वारणं दुर्निषेधं दुर्दृशं विरूपाक्षं तिग्ममन्युं तीव्रकोपं दुष्टेषु प्रचेतसं उदारचित्तं साधुषु ॥ ६४ ॥ परश्वधिनं परश्वधवंतं ॥ ६५ ॥ वयोतिगैर्द्वैः ॥ ६६ ॥ जगत्प्रमिमाणं

स तेन तपसा तात ब्रह्मभूतो यदा भवत् ॥ ततो विश्वेश्वरं योनिं विश्वस्य जगतः पतिं ॥ ६१ ॥ ददर्श भृशदुर्धर्षं सर्वदेवैरभिष्टुतं ॥ अणीयां समणुभ्यश्च बृहद्भ्यश्च बृ
हत्तमं ॥ ६२ ॥ रुद्रमीशानं दृष्टं भृशं भुङ्क्ते कपर्दिनं ॥ चेकितानं परां योनिं तिष्ठतो गच्छतश्च ह ॥ ६३ ॥ दुर्वारणं दुर्दृशं तिग्ममन्युं महात्मानं सर्वहरं प्रचेतसं ॥
दिव्यं चापमिषुधीचाददानं हिरण्यवर्माणमनंतवीर्यं ॥ ६४ ॥ पिनाकिनं वज्रिणं दीप्तशूलं परश्वधिनं गदिनं चायतासिं ॥ शुभ्रं जटिलं मुसलिनं चंद्रमौलिं
व्याघ्राजिनं परिधिणं दंडपाणिं ॥ ६५ ॥ शुभांगदं नागयज्ञोपवीतं विश्वैर्गणैः शोभितं भूतसंघैः ॥ एकीभूतं तपसां सन्निधानं वयोतिगैः सुष्ठु तमिष्टवाग्भिः ॥
॥ ६६ ॥ जलं दिशं खं क्षितिं चंद्रसूर्यौ तथा वाय्वग्नीप्रमिमाणं जगच्च ॥ नालं द्रष्टुं यं जनाभिन्नवृत्ता ब्रह्मद्विषममृतस्य योनिं ॥ ६७ ॥ यं पश्यंति ब्राह्मणाः साधुवृत्ताः
क्षीणे पापे मनसा वीतशोकाः ॥ तं निष्पतंतं तपसा धर्ममीड्यंतं द्रुक्त्या वै विश्वरूपं ददर्श ॥ दृष्ट्वा चैनं वाङ्मनो बुद्धिदेहैः संलृष्टात्मा मुमुदेवासु देवः ॥ ६८ ॥ अक्षमा
लापरिक्षिप्तं ज्योतिषां परमं निधिं ॥ ततो नारायणो दृष्ट्वा वंदे विश्वसंभवं ॥ ६९ ॥ वरदं पृथुचार्वंग्यापार्वत्या सहितं प्रभुं ॥ क्रीडमानं महात्मानं भूतसंघगणैर्वृतं
॥ ७० ॥ अजमीशानमव्यक्तं कारणं आत्मानमच्युतं ॥ अभिवाद्याथ रुद्राय सद्यो धकनिपातिने ॥ पद्माक्षस्तं विरूपाक्षमभितुष्टावभक्तिमान् ॥ ७१ ॥ श्रीना
रायण उवाच त्वत्संभूता भूतकृतो वरेण्यगोप्तारोऽस्य भुवनस्यादिदेव ॥ आविश्ये मां धरणीं येऽभ्यरक्षन् पुरापुराणीं तव देव सृष्टिं ॥ ७२ ॥ सुरासुरान्नागरक्षः
पिशाचान्नरान्सुपर्णानथ गंधर्वयक्षान् ॥ पृथग्विधान्भूतसंघांश्च विश्वांस्त्वत्संभूतान्विद्य सर्वान् स्तथैव ॥ ऐंद्रं याम्यं वारुणं वैत्तपाल्यं पैत्रं त्वाष्ट्रं कर्मसौम्यं चतुभ्यं ॥
॥ ७३ ॥ रूपं ज्योतिः शब्द आकाशवायुः स्पर्शः स्वाद्यं सलिलं गंध उर्वी ॥ कालो ब्रह्मा ब्रह्मच ब्राह्मणाश्च त्वत्संभूतं स्थास्तु चरिण्युचेदं ॥ ७४ ॥

परिमापयंतं कालं यं भिन्नवृत्तादुराचाराः द्रष्टुं नालं यतो ब्रह्मद्विषमं अमृतस्य मोक्षस्य योनिं कारणं ॥ ६७ ॥ ददर्श वासुदेव इत्युत्तरेण संबंधः ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ भूतकृतः प्रजापतयः हे वरेण्यमो
क्षकामैर्वरणीय ॥ ७२ ॥ ऐंद्रं इंद्रदेवत्यं कर्म तुभ्यं त्वदर्थमेव सर्वेषां देवानां नाम्ना त्वमेव तर्पणीय इत्यर्थः ॥ ७३ ॥ आकाश इति लुप्तविभक्तिकं स्वाद्यं रसः ब्रह्म वेदाः यज्ञाश्च स्थास्तु स्थावरं चरिण्युजंगमं ॥ ७४ ॥

* जगदुदरवासिनः